

Flora- en fauna-inspectie Hamweg 6 te Horst

In opdracht van:
Beusmans & Jansen

2 mei 2024

BSch en ir. [REDACTED]

Flora- en fauna-inspectie Hamweg 6 te Horst

Opdrachtgever:

Beusmans & Jansen

Opstellers/controle:

■■■■■■ BSc / ir. ■■■■■■

Veldwerk:

■■■■■■ BSc

Faunaconsult B.V. werkt volgens de protocollen in de kennisdocumenten van BIJ12. Onze onderzoeken voldoen daarmee aan de landelijk geldende normen en opdrachtgevers hebben een basis om ons aan te spreken op de kwaliteit van de door ons aangeleverde producten. Onze ecologen voldoen aan de deskundigheidseisen zoals gesteld door RVO. We hechten groot belang aan maatschappelijk verantwoord ondernemen en we zijn PSO gecertificeerd.

Inhoud

1	Inleiding.....	3
2	Wet- en regelgeving	4
3	Werkwijze	5
3.1	Beschrijving van de voorgenomen werkzaamheden	5
3.2	Werkwijze flora- en fauna-inspectie	6
4	Aanwezige beschermde planten en dieren.....	7
4.1	Beschrijving plangebied	7
4.2	Bevindingen.....	7
5	Mogelijke effecten.....	13
6	Conclusies	15
	Literatuur.....	17

1 Inleiding

Beusmans & Jansen begeleidt de realisatie van een woning en nieuwe natuur aan Hamweg 6 te Horst en heeft ecologisch adviesbureau Faunaconsult B.V. opdracht gegeven op deze locatie een flora- en fauna-inspectie uit te voeren. De voorgenomen ontwikkeling heeft aanleiding gegeven voor deze inspectie. Hierin is nagegaan welke effecten de ingreep heeft op lokaal voorkomende beschermde flora en fauna. Het risico bestaat dat het plangebied deel uitmaakt van leefgebieden van diverse beschermde soorten. Dit document geeft inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van natuurwetgeving en -beleid en mogelijke effecten als gevolg van het project.

Het doel van dit document is om vast te stellen of de natuurwetgeving de geplande ontwikkeling in de weg staat. De ingreep kan een negatief effect hebben op beschermde natuurwaarden (plant- en diersoorten en bijbehorende leefgebieden). Dit document geeft aan of en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om te voldoen aan de minimale onderzoekinspanning vanuit de Omgevingswet. Daarnaast worden mitigerende (verzachtende) maatregelen aangegeven om significant negatieve effecten op voorhand te voorkomen en daarmee te voldoen aan de natuurwetgeving.

2 Wet- en regelgeving

In deze paragraaf wordt een korte toelichting gegeven op de juridische bescherming van de Nederlandse natuur. De Wet natuurbescherming (Wnb) verving drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en Faunawet en de Boswet. De Natuurbeschermingswet 1998 zorgde voor de bescherming van (natuur)gebieden; de Flora- en faunawet regelde de bescherming van alle in het wild levende planten- en diersoorten; de Boswet regelde de kap van bomen buiten de bebouwde kom (als bedoeld in de Boswet). Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden en de Wet natuurbescherming is daarin geïntegreerd. Zo wordt in artikel 5.18 van de Omgevingswet gesteld dat er per algemene maatregel van bestuur (AmvB) regels worden gesteld over het verlenen of weigeren van een omgevingsvergunning voor o.a. bouwactiviteiten. In artikel 5.10 van de Omgevingswet is geregeld dat per AmvB voor bepaalde 'flora- en fauna-activiteiten' wordt bepaald dat Gedeputeerde Staten op de aanvraag voor een omgevingsvergunning mogen beslissen. 'Flora- en fauna-activiteiten' zijn de verboden die de Wet natuurbescherming (Wnb) stelde ten aanzien van Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 Wnb); Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5 Wnb) en Overige beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb).

De Omgevingswet kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming behoeven:

- Vogels

alle vogels in de zin van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 t/m artikel 11.40 van het Besluit activiteiten leefomgeving; vanaf hier: Bal). Verder nemen de meeste provincies de onder de Wet natuurbescherming benoemde vogelsoorten waarvan het nest jaarrond werd beschermd over. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat hun nesten jaarrond beschermd zijn, ook als de soort op het moment van de handeling geen gebruik maakt van het nest. Dit is het geval wanneer een vogelsoort jaarlijks terugkeert naar zijn nest en niet of nauwelijks in staat is om elders in zijn leefgebied een vervangend nest te vinden of te maken.

- Internationaal beschermde soorten

alle dieren en planten, genoemd in de bijlagen bij de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 11.46 t/m artikel 11.48 Bal);

- Overige beschermde soorten

in het wild levende soorten genoemd in bijlage IX, onder A en B bij artikel 11.54 (Bal). Onder A vallen een aantal in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Onder B vallen een aantal vaatplanten. In A vallen onder meer de 'algemene' zoogdiersoorten die onder de Wnb bij ruimtelijke ingrepen waren vrijgesteld. Vrijwel al deze soorten zijn door alle provincies eveneens voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld.

De beschermde status van soorten kan echter per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. De Provincie Limburg heeft deze vastgelegd in 'Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg' (Gedeputeerde Staten van Limburg, 2017) en Omgevingsverordening Limburg (Provinciale Staten van Limburg, 2023). De laatste is per 1 januari 2024 ingegaan. Dit houdt in dat de meeste soorten die onder de Omgevingswet als beschermde soort zijn aangewezen, ook in de Provincie Limburg worden beschermd.

3 Werkwijze

3.1 Beschrijving van de voorgenoemen werkzaamheden

Alle bedrijfsgebouwen worden gesloopt en de tuinvegetatie en verharding worden verwijderd. De bomen in/rond het plangebied blijven behouden. Vervolgens wordt er een nieuwe woning gerealiseerd en wordt er nieuwe natuur aangelegd, waaronder grasland, bos en wateren. Zie figuur 3.1 voor een schets van de voorgestane situatie.

Figuur 3.1. Schets van de voorgestane situatie (boven) en de voorgestane landschappelijke inpassing (onder). Bron: Beusmans & Jansen.

3.2 Werkwijze flora- en fauna-inspectie

Op 24 april 2024 heeft Faunaconsult B.V. het onderzoeksgebied en de directe omgeving ervan bezocht. Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde diersoorten en beschermde planten. Daartoe werden alle gebouwen in het plangebied van binnen en buiten volledig geïnspecteerd, met behulp van een zaklamp, RIDGID SeeSnake en ladder. Wateren zijn bemonsterd met een schepnet van 70 cm breed.

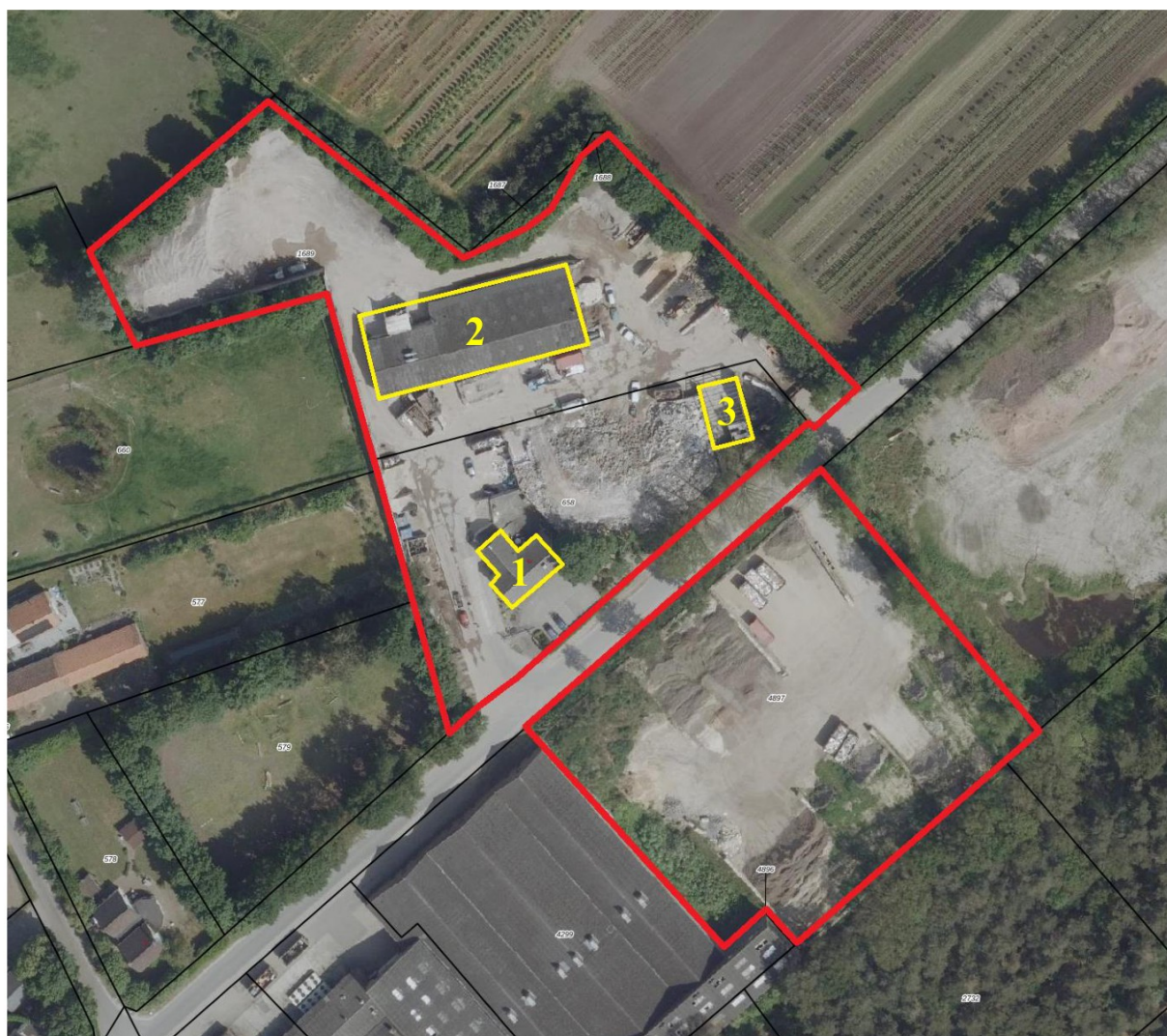
Aan de hand van de Beschermde SoortenIndicator (BeSI) en relevante (verspreidings)literatuur en de waarnemingsoverzichten op www.ravon.nl/tijdschrift, www.verspreidingsatlas.nl, www.floron.nl, www.sovon.nl en www.zoogdiervereniging.nl is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen.

Tijdens het veldbezoek was het zonnig met eenmaal een klein beetje regen, 8 graden en was er een windkracht van 1 Bft.

4 Aanwezige beschermde planten en dieren

4.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied (zie figuur 4.1 en de foto's op het voorblad) bevindt zich zo'n 750 meter ten zuidoosten van de dorpsrand van Horst, aan de Hamweg ten zuiden van de A73, in het buitengebied. De omgeving is overwegend agrarisch en landelijk ingericht met akkers, weides en (agrarische) bedrijven. De zuidzijde van het plangebied grenst aan bos van natuurgebied de Reulsberg. In het plangebied bevindt zich een bedrijfswoning, een werkloods, een deels afgebroken gebouw, een waterbassin, en wat tuinvegetatie. Het merendeel van het plangebied bestaat uit verhard en onverhard werkterrein.

Figuur 4.1. Ligging van het plangebied (rood omlijnd) met de te slopen gebouwen (geel omlijnd; 1 = bedrijfswoning, 2 = werkloods, 3 = deels afgebroken gebouw). Bron: KadastraleKaart.

4.2 Bevindingen

Vogels en zoogdieren

Volgens BeSI dient er rekening te worden gehouden met de volgende vogel- en zoogdiersoorten in/rond het plangebied: buizerd, huismus, steenuil, grote bonte specht, boerenwaluw, roodborst, spreeuw, kauw, gebouwbewonende vleermuizen, boombewonende vleermuizen, das, bunzing, steenmarter, eekhoorn, ree, haas en konijn.

Tijdens het veldbezoek zijn de huismus, vink, tjiftjaf, winterkoning en merel waargenomen. Het deels afgebroken gebouw (3 in figuur 4.1) heeft geen dak meer en de gevels die over zijn bestaan uit enkelwandige metalen damwandplaten (zie figuur 4.2.1). (Jaarrond beschermde) vogelnesten en verblijven van vleermuizen zijn hier zeker afwezig.

Figuur 4.2.1. Het deels afgebroken gebouw bestaat alleen nog uit enkele enkelwandige gevels.

Binnen in de bedrijfswoning en de werkloods (resp. 1 en 2 in figuur 4.1) zijn nergens vogelnesten, braakballen, veren of eierschalen aanwezig. Vleermuis- of steenmarteruitwerpselen zijn evenmin aanwezig. De bedrijfswoning bevat enkele gaten in de gevels. Hierin is echter isolatiewol te zien (zie figuur 4.2.2), waardoor vleermuizen niet de spouw in kunnen. Het gebouw bevat een pannendak met aan de onderzijde dakbeschot. Onder de onderste rij dakpannen bevindt zich geen vogelschroot (zie figuur 4.2.3), waardoor huismussen onder de dakpannen kunnen broeden. Vleermuizen kunnen door de nauw-aansluitende dakgoot niet onder de onderste rij dakpannen invliegen (zie figuur 4.2.4). Echter kunnen vleermuizen wel onder de overstekende gevelpannen invliegen (zie figuur 4.2.5). Vleermuizen kunnen ook via spleten tussen de gevel en het dakoverstek de achterliggende ruimtes bereiken (zie figuur 4.2.6). Mogelijk bevat de bedrijfswoning dus huismusnesten en vleermuisverblijven. Gierzwaluwen zijn niet in het plangebied te verwachten door de ligging van het plangebied in landelijk/agrarisch gebied (gierzwaluwen broeden voornamelijk in woonwijken). Ook BeSI benoemt geen aanwezigheid van gierzwaluwen.

Figuur 4.2.2. In de spouw van de bedrijfswoning zit isolatiewol.

Figuur 4.2.3. Vogelschroot is afwezig bij de bedrijfswoning.

Figuur 4.2.4. De dakgoot sluit nauw aan op het dakoverstek.

Figuur 4.2.5. Vleermuizen kunnen onder de overstekende gevelpannen invliegen.

Figuur 4.2.6. Vleermuizen kunnen via openingen en spleten achterliggende ruimtes bereiken.

De werkloods bevat een golfplaten dak met aan de onderzijde dakbeschot en spouwmuren. Open stootvoegen, ventilatiesleuven etc. zijn afwezig. Onder de golfplaten is geen vogelschroot aanwezig (zie figuur 4.2.7), waardoor huismussen onder de golfplaten kunnen broeden. Doordat de dakgoot niet nauw aansluit op de gevel kunnen ook vleermuizen onder de golfplaten invliegen (zie figuur 4.2.7). Mogelijk bevat de werkloods dus huismusnesten en vleermuisverblijven. Ook een steenuil kan in principe onder de golfplaten kruipen, maar doordat er intensief wordt gewerkt op het terrein met grote machines (steenuilen zijn meer verstoringsgevoelig) en doordat het plangebied aan een bosgebied grenst (kans op predatie door b.v. een bosuil), zijn steenuilennesten niet te verwachten in het plangebied.

Figuur 4.2.7. Vogelschroot is afwezig en de dakgoot sluit niet nauw aan op de gevels.

De bomen in en rond het plangebied bevatten geen (roof)vogelnesten, eekhoornnesten of holtes. Door de afwezigheid van holtes is het voorkomen van verblijven van boom-bewonende vleermuissoorten en uilennesten in en rond het plangebied ook uitgesloten. Het is wel mogelijk dat gedurende het broedseizoen algemene vogelsoorten als de merel of houtduif in de bomen en overige opgaande vegetatie gaan broeden. De bomen aan de randen van het plangebied fungeren mogelijk als vaste vliegroute/foerageergebied voor vleermuizen zijn afwezig.

Dassenburchten, -latrines, -wissels en snuitputjes van dassen zijn in het plangebied afwezig en het plangebied vormt daarnaast geen geschikt leefgebied voor dassen. Voor kleine marterachtigen als de wezel bieden de randen van het plangebied voldoende dekking. Tijdens het veldbezoek werd een konijn waargenomen bij het waterbassin. Holen van konijnen zijn echter afwezig. Het is wel mogelijk dat algemene zoogdiersoorten als de huisspitsmuis of bosmuis in het plangebied voorkomen.

Amfibieën en andere diersoorten

Volgens BeSI komen de volgende beschermde amfibieën, reptielen en insecten in/rond het plangebied voor: alpenwatersalamander, kleine watersalamander, poelkikker, bruine kikker, gewone pad, levendbarende hagedis, Spaanse vlag, kleine ijsvogelvlinder. Met overige beschermde soorten hoeft volgens BeSI geen rekening te worden gehouden.

In het plangebied bevindt zich een waterbassin, vol met bladeren en organische materie (zie figuur 4.2.8). Bij de bemonstering hiervan is dan ook niets aangetroffen. Vissen en libellen zijn dan ook afwezig in het plangebied. Daarnaast is het aanwezige biotoop in het plangebied (voornamelijk verhard en onverhard werkterrein) ongeschikt als leefgebied voor strenger beschermde amfibieënsoorten, Spaanse vlag en kleine ijsvogelvlinder. Dergelijke soorten zijn dan ook niet te verwachten in het plangebied. Het is wel mogelijk dat algemene amfibieënsoorten als de gewone pad delen van het plangebied als landhabitat gebruiken. Reptielen en andere soorten, die beschermd zijn onder de Omgevingswet, zijn wegens het aanwezige biotoop niet te verwachten in het plangebied.

Figuur 4.2.8. Waterbassins met veel organische materie.

Planten

In het plangebied zijn alleen algemene, niet-beschermden planten waargenomen als zomereik, gewone esdoorn, hazelaar, ratelpopulier, Spaanse aak, taxus, grove den, meidoorn, hulst, sering, look-zonder-look, grote brandnetel, kardinaalsmuts, braam, magnolia, stinkende gouwe, kruiskruid, rotsheide, klimop en muurleeuwenbek. Ook volgens BeSI komen er geen beschermde plantensoorten in/rond het plangebied voor.

Tabel 4.2 geeft de beschermde soorten weer die (mogelijk) een vaste voortplantings- of rustplaats in het plangebied hebben.

Tabel 4.2. Beschermde soorten die mogelijk een vaste rust- of voortplantingsplaats in het plangebied hebben. Het beschermingsregime van de soorten in de Omgevingswet is eveneens weergegeven. * = Nesten van deze soort zijn jaar rond beschermd.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	Vogels	Internationaal beschermde soorten	Andere beschermde soorten
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	X*		
Algemene in opgaande vegetatie broedende vogelsoorten	X		
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)		X	
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)		X	
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)		X	
Wezel (<i>Mustela nivalis</i>)			X
Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)			X
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)			X
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)			X
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)			X
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)			X

5 Mogelijke effecten

- In de daken van de te slopen bedrijfswoning en werkloods (resp. 1 en 2 in figuur 4.1) bevinden zich mogelijk jaarrond beschermde huismusnesten. Indien de gebouwen in het broedseizoen worden gesloopt, leidt dit mogelijk tot sterfte van huismussen, hun jongen en/of hun eieren. Jaarrond leidt de sloop tot het vernietigen van jaarrond beschermde huismusnesten.

- Door de vegetatie tijdens het broedseizoen te verwijderen, leidt dit mogelijk tot verstoring of doding van broedende vogels, hun jongen of eieren.

- De bedrijfswoning en werkloods (resp. 1 en 2 in figuur 4.1) bevatten mogelijk zomer-, kraam-, paar- en/of winterverblijven van verschillende soorten vleermuizen. Door de gebouwen te slopen, verdwijnen mogelijk vaste voortplantings- of rustplaatsen. Eventueel aanwezige vleermuizen kunnen bij de sloop worden gestoord, verwond en/of gedood.

- De bomen aan de randen van het plangebied fungeren mogelijk als vaste vliegroute of foerageergebied voor vleermuizen. Indien er vanaf het plangebied buitenverlichting op de bomenrijen wordt gericht, kan dit een verstoring van de vliegroute opleveren.

- Bij de werkzaamheden kunnen voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van algemene beschermde zoogdieren en amfibieën worden aangetast. Individuen kunnen hierbij worden verwond of gedood.

In de volgende tabel zijn de mogelijke overtredingen van de verbodsbepalingen van het Bal weergegeven. In het volgende hoofdstuk wordt uitgelegd hoe deze overtredingen kunnen worden voorkomen.

Tabel 5.1. Mogelijke overtredingen van algemene verbodsbepalingen van het Bal. De letters in de tabel corresponderen met die van de verboden in onderstaande tekst.

Soort	Beschermingsregime Omgevingswet	Art. 11.37 lid 1	Art. 11.46 lid 1	Art. 11.54 lid 1
Huismus	Vogels (met jaarrond beschermd nest)	a,b,d		
Algemene in opgaande vegetatie broedende vogelsoorten	Vogels	a,b,d		
Vleermuizen	Internationaal beschermde soorten		a,b,d	
Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën	Andere beschermde soorten			a,b

Artikel 11.37, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen Vogelrichtlijnsoorten)

- het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
- het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Artikel 11.46, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen Habitatrichtlijnsoorten)

- het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;

- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Artikel 11.54, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen andere soorten)

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

De onder (a) en (b) genoemde verboden zijn niet van toepassing op de bos-, huisspits- en veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende ervan of roerende zaken bevinden (artikel 11.54, lid 2 Bal).

6 Conclusies

Huismus

In de daken van de te slopen bedrijfswoning en werkloods (resp. 1 en 2 in figuur 4.1) broeden mogelijk jaarlijks huismussen. Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd. Voordat de gebouwen worden gesloopt, dient daarom eerst het voorkomen van huismusnesten conform Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023) te worden onderzocht. Hierbij wordt voor de huismus uitgegaan van 2 ochtendbezoeken in de periode 1 april – 15 mei.

Voor elk nest dat verloren gaat, dienen er meerdere alternatieve nestlocaties voor de huismus in de nieuwe situatie te worden gerealiseerd (BIJ12, 2023). Dat kan door het plaatsen van nestkasten. Huismussen hebben de tijd nodig om aan nieuwe nestplaatsen te wennen. Gedurende deze gewenningsperiode moeten zowel de oorspronkelijke situatie als de nieuw aangebrachte vervangende voorzieningen beide aanwezig zijn (minimaal 3 maanden voor de start van de werkzaamheden). Om vertraging te voorkomen is het daarom verstandig om vooruitlopend op de onderzoeksresultaten al een 4-tal houtbetonnen huismusnestkasten (type NK SA 01 Nestkast ovaal, vivarapro.nl) aan niet te slopen gebouwen binnen 200 meter van het plangebied op te hangen. Dit dient te gebeuren onder begeleiding van een deskundige.

Algemene in opgaande vegetatie broedende vogels

In de opgaande vegetatie in het plangebied komen mogelijk beschermde vogelnesten voor tijdens het broedseizoen. Het gaat om vogels waarvan het nest niet jaarrond wordt beschermd of als strenger beschermd wordt beschouwd. Hiervoor zijn maatregelen die negatieve effecten voorkomen wel verplicht. Verstoring van broedvogels kan worden voorkomen door de vegetatie buiten de periode 15 maart – 15 juli (het broedseizoen van de meeste vogels) te verwijderen. Door naleving van deze maatregel worden ten aanzien van vogels geen overtredingen op de Omgevingswet begaan. Omdat vogels sporadisch ook buiten de periode 15 maart – 15 juli broeden, kan het verwijderen van de vegetatie toch leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Indien blijkt dat er broedende vogels aanwezig zijn, dan mogen deze niet worden verstoord. Ook mogen in gebruik zijnde nesten niet worden vernield.

Vleermuizen: aanvullend onderzoek en mitigatie vooraf

De te slopen bedrijfswoning en werkloods (resp. 1 en 2 in figuur 4.1) bevatten mogelijk vleermuisverblijven. Het slopen van deze gebouwen kan daarom leiden tot verstoring of vernietiging van vleermuizen en hun verblijven. Omdat alle vleermuissoorten streng zijn beschermd, dient het voorkomen van dergelijke verblijven conform het vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging, 2021) te worden onderzocht. Volgens het vleermuisprotocol zijn daartoe 5 onderzoeksronden nodig:

- 3 rondes (2 avonden en 1 ochtend) onderzoek met batdetectors in de kraamtijd 15 mei – 15 juli (waarbij er minimaal 20 dagen zit tussen de twee avonden en tussen één avond en de ochtend);
- 2 rondes (1 avond en 1 ochtend) onderzoek met batdetectors in de paartijd (15 augustus – 1 oktober, waarbij er minimaal 20 dagen zit tussen de twee bezoeken).

Indien blijkt dat er vleermuisverblijven aanwezig zijn, dient er een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten te worden aangevraagd. Ook dient de functionaliteit van het plangebied te worden gewaarborgd. Dit houdt in dat er op aangepaste wijze wordt gesloopt (zodat er geen vleermuizen worden gedood) en dat er nieuwe vleermuisverblijven gecreëerd moeten worden. Om vertraging te voorkomen, is het verstandig om vooruitlopend op de resultaten van het vleermuisonderzoek alvast vleermuiskasten tegen nabijgelegen gebouwen op te hangen. Gewone dwergvleermuizen hebben bijvoorbeeld de tijd nodig om aan nieuwe verblijfplaatsen te wennen. Gedurende deze gewenningsperiode moeten zowel de oorspronkelijke situatie als de nieuw aangebrachte vervangende voorzieningen beide aanwezig zijn (BIJ12, 2024). Het is daarom beter om

voor zekerheid te gaan en alvast 4 vleermuiskasten op te hangen van types als VK WS 02 en VK MP 05 (te bestellen bij vivarapro.nl), Beaumaris maxi (te bestellen bij vivara.nl) of VMT1, VMT1a, VMTH1 (te bestellen bij unitura.nl). Dit dient te gebeuren aan niet te slopen panden binnen een straal van 200 meter van het plangebied (BIJ12, 2024), onder begeleiding van een deskundige. Als blijkt dat er vleermuisverblijven aanwezig zijn die door de sloopwerkzaamheden zullen worden vernietigd, wordt vertraging van de werkzaamheden (in verband met de gewenningsperiode) in de meeste gevallen voorkomen.

Vleermuizen: vliegroutes

De bomen aan de randen van het plangebied fungeren mogelijk als vaste vliegroute en/of foerageergebied van vleermuizen. Deze bomen blijven behouden maar om verstoring van vleermuizen te voorkomen, mag er tot op een afstand van 10 meter van deze bomen alleen vleermuisvriendelijke buitenverlichting worden geplaatst; van de bomen af omlaag gerichte straatverlichting, met een scherpe bundel, zoals ledlampen. Hierbij kan worden gekozen voor amberkleurige UV-vrije led armaturen (Zoogdierverseniging, 2011) of rood licht (Spoelstra et al, 2017).

Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën

In het plangebied komen mogelijk zoogdieren en amfibieën voor, die onder de Omgevingswet zijn beschermd. Het gaat om algemeen voorkomende soorten (zogenaamde andere beschermde soorten), waarvoor in Limburg een vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en beheer en onderhoud. Dit houdt in dat deze soorten verstoord mogen worden, zonder dat daar vooraf een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten voor is verkregen (deze soorten zijn opgenomen in Bijlage X van de Omgevingsverordening Limburg; Provinciale Staten van Limburg, 2023). Wel geldt altijd de Zorgplicht (artikel 11.27 Bal); deze houdt in dat nadelige gevolgen voor dieren en planten altijd zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Om aan de algemene zorgplicht te voldoen, moeten dieren die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, zo snel mogelijk naar een aangrenzende locatie buiten het plangebied worden verplaatst.

Literatuur

- BIJ12. 2023. Kennisdocument Huismuis *Passer domesticus*. Versie 2.1. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12. 2024. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 2.0. BIJ12, Utrecht.
- Gedeputeerde Staten van Limburg. 2017. Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg. Provinciaal blad nr. 5634.
- Ministerie van Economische zaken. 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3.
- Provinciale Staten van Limburg. 2023. Omgevingsverordening Limburg. Provinciaal blad 2023, 14198.
- Spoelstra, K, R.H.A. van Grunsven, J.J.C. Ramakers, K.B. Ferguson, T. Raap, M. Donners, E.M. Veenendaal en M. E. Visser. 2017. Response of bats to light with different spectra: light-shy and agile bat-presence is affected by white and green, but not by red light. The Royal Society Publishing. www.rspb.royalsocietypublishing.org
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging. 2021. Vleermuisprotocol 2021, januari 2021. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.
- Zoogdiervereniging, 2011. Een vleermuisvriendelijke kleur voor verlichting. www.zoogdiervereniging.nl/een-vleermuisvriendelijke-kleur-voor-verlichting